

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Holzmann László ügyvéd, eseti gondnok (1137 Budapest, Szent István krt. 2.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Doma István ügyvéd (1067 Budapest, Podmaniczky utca 48. I/3.) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2008. december 9. napján meghozott 18.P.20.007/2005/76. számú ítélete ellen az alperesek részéről 77. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, annak 84. sorszámú kiegészítése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja.

Az alperesek 5.500.000 (Ötmillió-ötszázezer) forint után 2004. augusztus 27. napjától, 7.500.000 forint (Hétmillió-ötszázezer) forint után 2004. október 4. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 %, 2005. január 1. napjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamat megfizetésére kötelesek.

Az alperesek által egyetemlegesen fizetendő kereseti illetéket 781.440 (Hétszáznyolcvanegyezer-négyszáznegyven) forintra, a szakértői költséget 89.475 (Nyolcvankilencezer-négyszázhetvenöt) forintra, az elsőfokú perköltség összegét 670.000 (Hatszázhetvenezer) forintra leszállítja. A további 106.560 (Százhatezer-ötszázhatvan) forint kereseti illetéket és 12.200 (Tizenkétezerkétszáz) forint szakértői költséget az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 187.500 (Száznyolcvanhétezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget és térítsenek meg az államnak - az adóhatóság felhívására - 780.000 (Hétszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az 1961-ben született felperes Little kórban szenved, mozgáskorlátozott, 1996. április végéig munkaviszonyban állt, szülei segítségével otthon végzett munkát, azóta rokkant nyugdíjas, ellátását, gondozását édesanyja biztosította. Anyja halála után a felperes apjával, néhai H L élt közös háztartásban, gondozását 1998-tól 2004. év elejéig M F látta el. A felperes 2004. március 31-án előterjesztett kérelmére Város Polgármesteri Hivatala a 2004. április 14. napján hozott határozatával a felperest soron kívül beutalta a Idősek Otthona , személyes gondoskodást nyújtó telephelyére, amelynek megbízott vezetője az I. rendű alperes volt. Az I. rendű alperes 2004. május 20. napján környezettanulmányt végzett a felperes lakhatását biztosító, apjának tulajdonában álló ingatlanban. A felperes 2004. június 24. napján beköltözött az otthonba és az I. rendű alperes aznap 500.000 forintot vett át a felperes apjától a soron kívüli elhelyezés biztosításáért.

A felperes apját 2004. június 26. napján kivizsgálás miatt kórházba utalták. H L 2004. június 28. és július 12. napja között a kórházban kezelés alatt állt, az I. rendű alperes rendszeresen látogatta. A koponyavizsgálat alapján daganatot diagnosztizáltak, javasolták annak műtéti eltávolítását. A kórházból való távozásakor készült feljegyzés szerint az orvosi kezelést nem kívánta igénybe venni, a műtét tekintetében gondolkodási időt kért. Háziorvosa, RI zárójelentés alapján javasolta a műtét elvégzését és tájékoztatta arról, hogy a beavatkozás után segítségre szorul.

A felperes apja 2004 júliusában beköltözött az I. rendű alperes és családja által lakott kétszintes ingatlan földszinti részébe. 2004. július 16-án meghatalmazást adott az I. rendű alperes leányának, a II. rendű alperesnek a felperessel közös folyószámla követelés felvételére. A pénzügyintézet 2004. július 23. napján 332.000 forintot fizetett ki a II. rendű alperesnek.

H L 2004. július 18-án tartási és gondozási szerződést kötött az alperesekkel, akik arra vállaltak kötelezettséget, hogy a felperes apját élete végéig saját háztartásukban élelemmel, ruházattal ellátják, betegsége esetén ápolják, gondozzák és halála esetén tisztességesen eltemettetik. Az eltartott ennek ellenében hozzájárult ahhoz, hogy a ingatlana és az abban lévő ingóságok tulajdonjogát tartás jogcímén az eltartók megszerezzék a tartási jog és a haszonélvezet jogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzésével. A szerződés rögzítette, hogy annak megkötésére régi ismeretség alapján került sor. A szerződéskötés napján a felperes apja felvételt nyert az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetbe. A II. rendű alperes a pénzügyintézettől a felperes és apja közös számlájáról 2004. július 27-én 5.000.000 forintot felvett.

A felperes apja a műtétéhez szükséges beleegyező nyilatkozatot 2004. július 30-án, az altatásra és az intenzív kezelésre vonatkozó nyilatkozatot 2004. augusztus 1-én írta alá. A 2004. augusztus 2-i műtéten az I. rendű alperes jelen volt, a beteget rendszeresen látogatta, állapotáról érdeklődött, közreműködött gondozásában. A felperes apja 2004. augusztus 10. napján az intézetből az alperesek otthonába távozott. Háziorvosa a otthonnal szerződéses jogviszonyban álló KL lett, aki

naponta látogatta, gyógykezelte. H 2004. augusztus 13. napjától 16. napjáig kórházban tartózkodott, augusztus 17. napjától az augusztus 26. napján bekövetkezett haláláig alperesek ápolták. A folyószámláról halála napján 100.000 forintot, másnap 79.000 forintot vettek fel, a számla egyenlege 2004. szeptember 24-én 359 forintot mutatott. Az alperesek az ingatlant 2004. október 4-én értékesítették, az ingóságok egy részét a felperesnek átadták.

A felperes keresetében bűncselekménnyel okozott kár jogcímén 500.000 forint és ennek 2004. augusztus 26. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte az I. rendű alperes kötelezését. Hivatkozása szerint jogerős büntető ítélet az I. rendű alperest költségvetési szerv dolgozója által elkövetett vesztegetés vétsége miatt felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte és elrendelte a vagyoni előny elkobzását.

- Kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 5.000.000 forint és ennek 2004. augusztus 26. napjától járó késedelmi kamatának megfizetésére. Ebből 2.500.000 forintra vonatkozó követelését a Ptk. 115. § (1) és (3) bekezdésére, másodlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapítva. Állítása szerint a folyószámlán kezelt követelés $\frac{1}{2}$ részének tulajdonosa volt, a követelt összeg tekintetében apját rendelkezési jog nem illette, mert az anyja utáni örökségéből, keresményéből, nyugdíjából származott. A további 2.500.000 forintot elsődlegesen a Ptk. 607. § (1) bekezdésére, másodlagosan a Ptk. 361. § (1) bekezdésére alapítva igényelte. Állítása szerint jogelődje részéről a bankszámla feletti rendelkezési jog biztosítása elszámolási kötelezettséggel történt, ez nem jelent ajándékozást. Az alperesek a követelt összeggel jogalap nélkül gazdagodtak.

- Kérte a tartási és gondozási, illetve az 5.000.000 forintra vonatkozó ajándékozás megállapítása esetén a szerződések érvénytelenségének megállapítását elsődlegesen a Ptk. 17. §-a szerinti akarathiba, másodlagosan a Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti jóerkölcsbe ütközésre, harmadlagosan a Ptk. 210. § (1) bekezdése szerinti megtámadási okra hivatkozással. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a 7.000.000 forint ingatlan vételárat és annak kamatait igényelte. Az ingatlanban volt ingóságok értékesítéséből származó kárát a Ptk. 359. § (1) bekezdése szerinti kártérítés címén 2.000.000 forintban jelölte meg, másodlagosan az alperesek egyetemleges kötelezését jogalap nélküli gazdagodás címén kérte.

Érvei szerint jogelődje a szerződéskötéskor cselekvőképtelen állapotban volt, a pénzügyekben megfontolt döntést hozó apját mindig a felperesről való gondoskodás szándéka vezette. Életszerűtlen, hogy rövid ismeretség után 5.000.000 forintot átadott volna az alpereseknek az ingatlanban lakrész kialakítása, illetve felvidéki utazás céljára. Az alperesek eljárása jóerkölcsbe ütközött, a gondozási tevékenységgel foglalkozó személyek bűncselekményt is megvalósító magatartással, a felperes apjának helyzetét, a felvidéki közös származást, a szlovák nyelvismeretet kihasználva, a közeli halállal járó egészségi állapotát felismerve kötöttek szerződést. Jogsértően szereztek a bankszámla felett rendelkezési jogot. A jó erkölcsöt sértő magatartásnak minősül, hogy az eltartott halála előtt a kórházi ellátást nem biztosították, továbbá a boncolás nélküli gyors hamvasztás és temetés, a megszerzett vagyon rövid időn belüli értékesítése.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. A szerződéskötéskor a felperes jogelődjének belátási képessége nem hiányzott. Az ügyben a tartási kötelelem szerencse jellege érvényesült, amely nem teszi jóerkölcsebe ütközővé a szerződést. A felperes apja pénzével is rendelkezett, az I. rendű alperes állítása szerint az 5.000.000 forintot a megfelelő elhelyezésének kialakítására, a II. rendű alperes előadása szerint ajándékként nyújtotta. A felperes nem bizonyította, hogy a bankszámla követelés $\frac{1}{2}$ része saját vagyona, a rendelkezési jogosultság biztosítása elszámolási kötelezettséggel történt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a 2004. július 18. napján kötött tartási és gondozási szerződés érvénytelen. Az alpereseket egyetemlegesen 13.000.000 forint és ennek 2004. augusztus 27. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű kamata megfizetésére kötelezte. A meghaladó keresetet elutasította. Az alpereseket egyetemlegesen 101.675 forint előlegezett költség, az állam javára 882.000 forint illeték, és a felperes részére áfával emelt 590.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Döntésének indokolása szerint a tartási szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése és a Ptk. 17. § (1) bekezdése alapján érvénytelen. A jóerkölcsebe ütközés körében értékelte, hogy a felperes elhelyezése kapcsán, körülményei vizsgálata során az I. rendű alperes tudomást szerzett HL életkoráról, egészségi állapotáról, jövedelmi viszonyairól, az I. rendű alperes a felperes elhelyezésével kapcsolatos magatartásával bűncselekményt követett el. A szerződéskötés előtt tudott arról, hogy a 77 éves H agydaganatos betegségben szenved. A felperes apjának hozzátartozójaként tájékoztatták a műtétről és annak várható következményeiről. Az I. rendű alperes a felperes jogelődjének az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetben történő elhelyezése előtt gondoskodott a szerződés megkötéséről. A kórházi dolgozók feltétlen bizalmát megszerezve, jelen volt a műtéten, minden információt megszerzett a beteg életesélyeiről. A műtét utáni állapot rosszabbodáskor a beteget nem az intézetben kezelte. A perben feltárt bizonyítás anyaga bizonyítja, hogy az I. rendű alperes a felperes apjával közös felvidéki származásra, a szlovák nyelvtudásra tekintettel megszerezte H feltétlen bizalmát, a számára legfontosabb probléma, a felperes elhelyezésének biztosításával kizárta, hogy a felperes jogelődje betegsége esetén más módon oldja meg ápolását, gondozását.

A beszerzett elmeorvos-szakértői vélemény szerint a felperes jogelődjénél az agyi műtéttig, illetve a szerződés megkötéséig szellemi (mentális) hanyatlás nem alakult ki. A szerződéskötések időpontjában a felperes jogelődje enyhe fokban korlátozott volt abban, hogy ügyeit teljes felelősséggel vigye. Az elsőfokú bíróság döntő jelentőséget tulajdonított az igazságügyi elmeorvos szakértői véleménynek az eltartott mély szorongása által kiváltott tünetcsoportokra vonatkozó megállapításainak, mely szerint a szorongásos folyamat a felperesi jogelőd döntéseinek felületessé válását, tudati beszűkültségét eredményezték. A véleményt és a bizonyítás anyagát együttesen mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes jogelődjének a szerződéskötés időpontjában a Ptk. 17. § (1) bekezdésének megfelelően az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzott.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket az ingatlan 7.000.000 forint összegű vételárának és a folyószámláról felvett 5.000.000 forint megfizetésére. A folyószámláról felvett összeg a szerződés körébe tartozó követelés, tekintettel az I. rendű alperes előadására, mely szerint a juttatás célja a felperes jogelődjének gondozásához szükséges helyiség kialakítása volt. Az alperesek ingatlana alkalmas volt a felperes apjának elhelyezésére, ott építési munkálatokat nem végeztek. Az elsőfokú bíróság a lakásban lévő ingóságok értékét 500.000 forintban állapította meg. A felperes nem bizonyította az ingóságok körét és értékét, a személyes ingóságai egy részét átvette. Az alpereseket a Ptk. 339. §-a alapján kötelezte a jogerős ítélet szerinti bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére. A Ptk. 344. §-a szerinti egyetemleges marasztalást azzal indokolta, hogy a fenti összegeket közösen használták fel attól függetlenül, hogy megszerzésük érdekében melyikük tevékenykedett.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték. Érvelésük szerint az elsőfokú bíróság az orvosszakértői véleménnyel, az okirati bizonyítékokkal, VJ, FZs orvos tanúk, Sz J okiratszerkesztő ügyvéd tanúvallomásának téves értékelésével állapította meg, hogy a felperes jogelődjének a tartási, gondozási és az ajándékozási szerződések megkötéskor belátási képessége teljesen hiányzott. A felperes jogelődje tisztában volt azzal, hogy életkora miatt a felperesről gondoskodni nem képes. A tartási és gondozási szerződés megkötése előtt megtörtént a felperes intézeti elhelyezése. H L betegsége ismeretében, józan ítélőképessége birtokában, saját érdekeit szem előtt tartva kötött szerződéseket. Az alperesek külön apartmanban biztosították a felperesek jogelődjének a bizonytalan ideig tartó elhelyezését. A szerződés a BH. 2002. 267. szám alatt közzé tett eseti döntésben kifejtettek szerint nem ütközik a jóerkölcsbe. Az alperesek és a felperesi jogelőd között jó kapcsolat volt, az I. rendű alperes a kórházban látogatta, gondozta. A kórházi dolgozók is abban a hiszemben voltak, hogy közöttük rokoni kapcsolat áll fenn. A felperes jogelődje a folyószámlán kezelt pénzét szerződőképes állapotban, a felperes elhelyezése után ajándékozta az alpereseknek. A szakvélemény következtetésével szemben a felperes jogelődje nem feltételezte, hogy lányáról élete végéig megfelelően gondoskodnak, hiszen a felperes intézeti elhelyezését maga biztosította. Nem feltételezhette azt sem, hogy az I. rendű alperes vállalja a felperes élete végéig történő gondozását. A felperes nem bizonyította, hogy az ajándékozási szerződés nem jött létre, csak állította, hogy a felperes jogelődje csak a bankszámla feletti rendelkezési jogot biztosította teljes elszámolási kötelezettség mellett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes jogelődje a tartási, gondozási szerződés megkötésekor a Ptk. 17. §-ában foglaltak szerint

cselekvőképtelen volt. E törvényhely alapján gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen az, aki olyan állapotban van, hogy az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzik. Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint amennyiben a teljes cselekvőképtelenség bizonyossággal nem állapítható meg, a Ptk. 17. §-a nem alkalmazható. A belátási képesség teljes hiányának az adott helyen, időben és körülmények között kell fennállnia. Ehhez vizsgálni kell a nyilatkozat tartalmát, a nyilatkozó egyébkénti, más nyilatkozataihoz képest tanúsított és más személyekhez viszonyított magatartását is.

Az ügyben az orvosszakértő megállapítása szerint a tartási és gondozási szerződés megkötésekor a felperesi jogelőd belátási képességének teljes hiánya nem állapítható meg, és ezt az okirati bizonyítékok, valamint a kihallgatott orvos és a hozzátartozó tanúk vallomása is alátámasztotta. Korábbi háziorvosa, R, a felperesi jogelőd hozzátartozói, H Gy, H Gy a megszokottól eltérő viselkedést a felperes apjánál nem tapasztaltak. A szerződést készítő Sz J ügyvéd vallomása szerint sem merült fel olyan körülmény, amely a felperesi jogelőd szellemi állapotának hiányosságára utalt volna. V J tanúvallomása bizonyítja, hogy a felperes édesapja a kórházba kerüléskor a beszédet megértette, verbálisan jól kommunikált, tisztában volt betegségének lényegével. A szükséges kezeléseket megértette, a műtéthez beleegyező nyilatkozatot aláírta. F Zs tanúvallomása is a felperesi jogelőd tiszta tudati állapotát igazolta. A bizonyítékok együttes értékelésével kétséget kizáróan megállapítható, hogy a műtéttel kapcsolatos szorongásos folyamat a felperesi jogelődnél ugyan tudati beszűküléssel, a döntések felületessé válásával járt, de nem eredményezte a belátási képességének teljes hiányára tekintettel cselekvőképtelenségét.

A Ptk. 200. § (2) bekezdésének utolsó mondata szerint semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik. A jóerkölcs fogalmát, annak tartalmát a Ptk. nem határozza meg. Az absztrakt fogalom kialakult értelmezése szerint a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki. A szerződéses szabadság tehát nem korlátlan, a törvény nem fogadja el érvényesnek azokat a szerződéseket, amelyek nyilvánvalóan sértik az általánosan kialakult erkölcsi normákat. Jóerkölcsbe ütközik a szerződés, amelyet ugyan jogszabály nem tilt, de az azzal elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege vagy azért ellenszolgáltatás felajánlása, illetve a szerződés tárgya az általánosan elfogadott erkölcsi normákat vagy szokásokat nyilvánvalóan sérti, s ezért azt az általános társadalmi megítélés is egyértelműen tisztességtelennek, elfogadhatatlannak minősíti.

Kétségtelen, hogy nem ellentétes az általános társadalmi felfogással, ha a tartásra vagy gondozásra szoruló személy súlyos betegsége miatt igényel ápolást és gondozást. Nem tekinthető ezért jóerkölcsbe ütközőnek a szerződés, ha a tartásra, gondozásra kötelezett nem tudott teljes bizonyossággal és teljes megalapozottsággal a tartásra, gondozásra jogosult rövidesen várható haláláról; vagy ha a jogosult váratlanul, és nem a kötelezett által ismert, hanem valamely más

betegségében hunyt el; illetve ha a jogosult maga is tisztában volt a gyógyíthatatlan betegségével, közelgő halálával, és a szerződést ennek tudatában kötötte meg; vagy ha a kötelezett a szerződés megkötését megelőzően már jelentős mértékű tartási és gondozási szolgáltatásokat nyújtott; illetőleg ha az ápolásra szoruló jogosult gondozása és ellátása más módon nem lett volna megoldható.

Az elsőfokú bíróság a perben feltárt bizonyítás adatainak okszerű értékelésével állapította meg, hogy a felperes jogelődje és az alperesek között létrejött tartási, gondozási szerződés a jóerkölcsbe ütközik. A társadalom erkölcsi rosszallását váltja ki az olyan tartási szerződés, amelyet az eltartó vesztegetés büntettének elkövetése után olyan idős személlyel köt, akinek egyetlen mozgáskorlátozott leszármazottja az eltartó vezetése alatt álló otthonban gondozott. A tartási szerződés az eltartott haláláig, tehát határozatlan időtartamra kötött szerződés, melynek egyik alapvető eleme a kockázatvállalás, szerencse jellegű szerződés. Az I. rendű alperes a felperesi jogelőddel munkakörében eljárva, a felperes elhelyezése előtt ismerkedett meg. Az alperesek a tartási, gondozási szerződés megkötéséig H L részére ilyen szolgáltatásokat nem nyújtottak. A kórház zárójelentése alapján nyilvánvalóan tisztában voltak a 77. életévében lévő felperesi jogelőd egészségi állapotával, azzal, hogy olyan gyógyíthatatlan betegségben szenved, amely viszonylag rövid idő alatt biztosan a halálához vezet. A peradatok ugyan igazolták, hogy a felperes apja maga is tisztában volt betegsége jellegével, annak következményével, hozzátartozónak tanúvallomása azonban azt támasztotta alá, hogy a műtét utáni ápolása, gondozása más módon is megoldható lett volna. A fenti körülményekből kétséget kizáróan csak az következethet, hogy az alperesek abban a tudatban kötötték meg közvetlenül a felperesi jogelőd kórházba szállítása előtt, munkaszüneti napon a tartási, gondozási szerződést, hogy az abban vállalt kötelezettségeket a felperes jogelődjének ingatlan és ingó vagyona ellenében nem kell hosszabb ideig teljesíteniük. A perbeli szerződés tehát nem a tartási, gondozási szerződéseknél érvényesülő átlagos kockázati tényezők mellett jött létre, az alperesek ezért alaptalanul hivatkoztak a kötelem szerencse jellegére.

Az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeként a Ptk. 237. § (1) bekezdése szerinti eredeti állapot az alperesek által értékesített ingatlan és az abban lévő ingóságok vételárának megfelelő pénzbeli egyenérték kiegyenlítésével rendezhető. Az ingatlan és az ingóságok értékesítésre figyelemmel kifizetett 7.000.000 forint ingatlan vételár és a nem fellebbezett 500.000 forint ingóérték után az átvétel időpontjától, azaz 2004. október 4. napjától jár a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat.

Az elsőfokú bíróság a felperes tagadásával szemben kizárólag az I. rendű alperes nem bizonyított előadására alapítva állapította meg, hogy a folyószámláról felvett 5.000.000 forint a tartási, gondozási szerződés alapján a felperesi jogelődöt terhelő szolgáltatásként került az alperesek birtokába. Az írásba foglalt szerződés az eltartott erre vonatkozó kötelezettségére rendelkezést nem tartalmaz, a tanúvallomások bizonyítják, hogy az alperesek ingatlanában a felperesi jogelőd elhelyezése az ingatlan átalakítása nélkül is biztosított volt.

Az alperesek a fellebbezésben alaptalanul hivatkoztak arra is, hogy a felperes apja az 5.000.000 forintot szóban kötött ajándékozási szerződéssel juttatta. A felperes tagadásával szemben a Pp. 3. § (3) bekezdése és a 164. § (1) bekezdése értelmében az alpereseket terhelte az ajándékozás bizonyítása. Az alperesek állításuk alátámasztására bizonyítást nem ajánlottak fel, a folyószámlán kezelt követelés felvételére adott - tartalma szerint - megbízás nem minősül a felperesi jogelőd részéről ajándékozásra vonatkozó szerződési nyilatkozatnak. A felperes helyesen utalt arra, hogy jogelődje a megbízással a folyószámlán kezelt követelés felvételére jogosította fel a II. rendű alperest elszámolási kötelezettséggel. Az alperesek a felperesi jogelőd halálával kötelesek a felperesnek, mint jogutódnak megfizetni a folyószámláról felvett és jogalap nélkül birtokukban tartott 5.000.000 forintot és annak késedelmi kamatát.

Az alperesek fellebbezésükben megalapozatlanul kifogásolták a bűncselekménnyel okozott kártérítés címén egyetemleges marasztalásukat. Az ítéltábla e körben csak visszautal az elsőfokú ítéletben kifejtett helyes ténybeli és jogi okfejtésre.

A kereset pertárgyértéke 14.800.000 forint, így a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték 888.000 forint. A felperes 88 %-ban pernyertes lett, így az alperesek pervesztességük arányában az állam által előlegezett illetékből 781.440 forint, a szakértői költségből 89.475 forint megtérítésére kötelesek. A további 106.560 forint illetéket és a 12.200 forint szakértői költséget a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A felperest 11.200.000 forint különbözeti perérték után illeti a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint 536.000 forint ügyvédi munkadíj és a 4/A. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi képviseleti tevékenység után felszámítható 134.000 forint áfa.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A fellebbezés értéke 13.000.000 forint, az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték 780.000 forint. A sikertelenül fellebbező alperesek a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (2) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek a felperes javára másodfokú perköltség, az IM rendelet 3. § (5) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, az áfával emelt ügyvédi munkadíj megfizetésére. A fellebbezési illeték egyetemleges viselésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. június 1.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.,
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: